

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük. XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. március 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., $\frac{1}{2}$ évre 6 kor., $\frac{1}{4}$ évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytözsékben.

Kollektív-konyha.

Annyi cikk, annyi nézet és oly sok ellenvetés ritkán adott akkora népszerűséget valamely eszmének, mint az ötletek árja utóbbi időben a közös konyha praktikus eszméjének.

Mint e népszerű eszme egyik lelkes híve, mint a városunkban megindult mozgalom szerény kezdeményezője, talán élhetek — remélhetőleg a zárzó — jogával. Talán nem lesz meddő fáradság bevillágitanom a nézetek, tanácsok, ellenvetések és aggodalmak kaoszába. A helyes megítélés világánál eltűnnek, szertefoszlanak az aggodalmak s megmarad „sokaknak reménye”: a hasznos, a feltétlenül szükséges közös konyha. Szinte lehetetlen sorra vennem mindazokat az aggodalmakat, melyeket lépten-nyomon hallok, de hangsúlyozni kívánom, hogy aki gyomorbeteg, akinél a finnyáság előítéletekkel párosul, az ne étkezzék a közös konyhából.

A Fejérmegyei Naplóban is olvastam nemrégiben egy cikket, kétségtelenül tiszteletreméltó kifogásokkal, a cikkíró azonban megfedekezék arról, hogy a zsirtól csepegő rétes holdog ideje már régen elmúlt a magánháztartásban is s ma már

nem csöpög a rétes még — kokuszszirtól sem. A közös konyha hívei tisztában vannak azzal, hogy a kollektív konyha nem elégít ki mindenkit, hiszen az ilyen általános hasznosságú intézmény nem is létezik, de a hölgyek szolgálhatnak bizonyítékokkal arra nézve, hogy a gazdaasszonykodás, a főzés ma már nem kelleme időtöltés, nem: passzió többé, hanem nehéz gond, súlyos teher a háziasszonyok vállain. Azt a csekély ellenértéket amit a mai nőcselédnek hányagult teljesített szolgálata nyújt, ma már nemcsak magasabb bérrel, hanem a műveltség jogán szerzett tekintélyének egy részével kénytelen megfizetni a háziasszony. És hol marad még az a visszaélés, amit a közvetítő kereskedők a legrégebbi közgazdasági elmélet, a kereslet és kínálat csúfjára űznek? És nincs ember, nincs tekintély, mely a munkásnépet és azokat, kik a magasabb munkabérekért hatványozott mértékben tovább adják, meg tudná igazolni arról, hogy a munkabérek folytonos emelése révén helyzetük nem javul, mert hiszen ezáltal emelkedik az összes szükségleti és fogyasztási cikkek ára, amiket aztán nekik is drágábban kell megfizetniük, de — és miránk nézve ez a fontos — míg amazok helyzete nem

javul, csak változtatlan marad: a középosztály helyzete napról-napra rosszabbodik s máris tűrhetetlenné vált!

Mit ér az, ha a kormány 15—20%-al megjavítja a tisztviselők fizetését, mikor a fogyasztási cikkek ára meg 30—40%-al emelkedik? S hiába várják a tisztviselők, hogy helyzetük javuljon, mindaddig míg be nem látják, hogy csakis az esetben remélhetik sorsunk jobbrafordulását, ha a tépelődés helyett a tettek mezejére lépnek. — Hogy az egyesülésben rejlik az erő, arra maga a munkásnép tanított meg bennünket s mint azt volt alkalmam kifejteni: a közöskonyha nem egyéb, mint az öntudatra ébredt középosztályban rejlő erőknak összpontosítása s azoknak a közérdekében, a szövetségelt családok érdekében való hasznosítása. Nem szabad megvárunk míg a baj annyira megnő, hogy nem bírunk vele s minthogy elmúltak azok az ugynevezett régi jó idők, amikor a hatóság állapította meg az élelmiszerek árát, mivel mi nem sztrajkolhatunk: csakis preventív intézkedésekkel, intézményekkel segíthetünk magunkon. A takarékoság jegyében alakul meg közös konyhánk, (ha megalakulhat) de az nem csak a takarékoság szempontjából a jelenben, hanem

A gyöngy.

— A Fejérmegyei Napló tárcája. —
(Vége.)

Malgari azért titokban bánkódott, amikor látta, hogy apja és anyja nem szeretik többé egymást s többször kérte anyját, hogy menjenek vissza apához, mert származásának titkát ő nem ismerte s azt hitte, hogy ő követett el valami hibát, a miért el kellett hagyniok Velencét. De anyja minden alkalommal csókok és becéző szavak kíséretében, könnyes szemmel kérte, hogy álljon el ettől a kívánságtól.

Tizenhárom esztendő lehetett Malgari, a mikor egy komorna, a kinek fölmondták, boszúból elbeszélte neki, hogy őt vagy brigantik, vagy cigányok lopták be Contarinéék házába. Malgari összeborzadt, fehérebb lett, mint a gyöngy s ezt felelte a komornának: Megbocsátok neked. Azzal elment az anyjához s egy kis királynő komoly határozottságával csikarta ki tőle a titkot. Contarina elbeszélte neki a csodás esetet és Malgari szép, halavány arca fölragyogott, mintha hajnal-pír öntötte volna el.

— Igen, anyám, mondotta, érzem, hogy nem vagyok cigányleány, érzem, hogy én vagyok a gyöngy. De most mond meg azt is, miért nem tűröd, hogy valaki a közelemben énekeljen vagy zenéljen s miért vettél el tőlem azt a csodálatos könyvet.

Contarina meztagadta a választ és Malgari nem ostromolta többé. Csak megölelte anyját s a fülébe sugta: Szeretnék visszamenni Velencébe.

Aznap este lement a leánya a tengerpartra, oda, hol a víz, két sötét szikla közé szorítva, szük öblöt alkot. Finom, csillogó homokban török

meg a hullám és nagy, komoly fenyűk szomorúknak ott, kiemelkedve magasán a babércserjék fölött. Malgarinak úgy tetszett, hogy soha a tenger nem volt még neki ilyen kedves. Lefeküdt a homokba és beszélgetni kezdett az enyhe, lágy habokkal. Kifőstötte magának előbbi életét, a mikor még gyöngy volt; szíve megnyílt, a hullámoktól kérte vissza azt az édes érzést, mely eltöltötte őt azon a velencei éjszakán s a kastély könyvtárában azon a napon, a melyen Clorinda és Tankréd történetét olvasta. És halkan, halkan felelt a hullám; olyan volt, mintha benne is lakoznék az az érzés és mintha még sokkal többet ígérne. Az ég komor volt és szürkeségével összeolvadt a tenger vize; lassankint aztán Malgari, a ki azt sem tudta, ébren van-e vagy almodik, apró, ezüstös lángocskákat látott, a melyek feléje tartottak; lassankint emberi alakot öltöttek a lángok, egy sereg szöke és barna leányfejt látott, a melyek fölmerültek a hullámok közül, látott egy csomó picit kezét, a melyek pajkos vadsággal jobbra és balra s azután fölfelé is millió és millió csillámló vízceppet ficskendeztek. Nem jöttek be az öbölbe, a hol Malgari volt, csak el-suhantak mellette világgyorsan; csak az utolsó állott meg Malgari előtt, pár lépésnyire a parttól.

— Kik vagytok? kérdezte Malgari.
— Tengeri nimfák.
— Tengeri nimfák? Hiszen akkor megjósolhatjátok jövőmdmet.
— Azt megtehetjük.
— Hadd halljam hát.

A vizitündér nézte egy darabig s azután így szólt:

— Zenéből és költészetből lettél, zenévé és költészeté fogsz újra válni.

A tündérnek édes, gyöngéd gyermekarca

volt, de szemei bánatosak, mélyek, mint egy harmincéves asszonyé.

— Milyen szép vagy, mondotta Malgari. Jer, adj egy csókot.

— Nem lehet. Vizitündérek nem tehetik a partra lábukat.

— Látjuk-e még egymást?

— En a tengerből származom, — felelte a barnafürtű, szomorú tündér, — te az égből való vagy. Megfordult gyorsan s továtunt a testvérei után, Istenhözszó nélkül.

Malgari hazatért, nem szólott a vizitündérekéről s nem kérdezte többé Contarinától, miért tartja tőle távol a zenét és a költészetet...

Tizenöt esztendő korában Malgari arcában s alakján volt valami, a mi már tizenöt évesnek mutatva s Contarina már azzal a gondolatlalt foglalkozott, hogy férjhez adja. Giovanni Contarina már két év óta nem volt a szigeten s irni is csak ritkán írt, két három hónapban egyszer, a mikor a rialtói kereskedők hajója Smirnába való útjában érintette a szigetet. Egy nap a hajó nem hozott levelet, hanem azzal a hírrel jött, hogy halálos járvány ütött ki Velencében. Contarina szörnyen megijedt, elgondolta a veszedelmet, mely férjét fenyegeti s a szemrehányásokat, a melyeket önmagának fog tenni az esetben, ha férje is megbetegszik és ő a feleség, nem lesz mellette. De még nagyobb lón ijedelmé, a mikor Malgari szelőd, de határozott módon kijelentette, hogy most már elengedhetetlen kötelességük visszatérni Velencébe. Tizenegy nappal később már átlépték velencei palotájuk küszöbét, de Giovanni Contarina egy nappal előbb meghalt pestisben. Contarina kétségbeesett, sokat sírt s azt ajánlotta Malgarinak, hogy utazzanak el ismét, miről előbb. De a fiatal leány, a ki egyetlen fájdalmas hangot sem hallott, egyetlen könnyet

Mai lapunk 4 oldal.

kihatásaiban később más szempontból is nagyon előnyünkre fog válni. — Egyelőre csak főzni fogunk, de nem messze az idő, amikor nemcsak főznünk, hanem termelnünk is kell, s aligha családomban, amidőn azt állítom, hogy a jövő társadalmi alakulások egyik legfontosabbja a közép osztály szervezkedése lesz.

A F. N. a mai számban közli az előkészítő bizottság felhívását s azt hiszem rövid néhány nap alatt lesz annyi jelentkező, hogy a bizottság tulajdonképpeni feladatahoz, a szervezeti szabályok kidolgozásához hozzáfoghat. — A felhívás után értesültek az érdeklődők arról is, hogy egy három személyre való adag 72 koronába fog kerülni. Magától értetődik, hogy ez az adag 3 felnőtt kielégítésére szolgál, tehát például 3 felnőtt és 2 gyermekből álló család részére 1 1/2 adag elég, nagyobb, például 7 tagból álló családnak 2 adag elegendő lesz.

Hogy az étel milyen lesz, arra nézve megnyugvással szolgálhat, hogy a bizottság 100 korona havai fizetéssel dotált szaktácnő alkalmazását vette számításba, megfelelő segédzeméllyel. — A 20 koronás, egyszersmindkorra történendő befizetésre azért van szükség, mert hiszen a konyhát fel kell szerelni s részletfizetésekbe a később választandó vezetőség nem bocsátkozhatik. — Szükségesnek tartom továbbá megemlíteni, hogy az étrendet mindig egy hétre előre és felváltva 2—2 hölgy fogja megállapítani, nehogy azonban megtörténjék az, hogy az éppen soros hölgyek különleges, drága ételek főztésével veszélyeztessék a konyha fenállását, ugy hiszem gondoskodni fogunk cenzorról is, aki megfelelő indoklás mellett az étrenden változtathat.

Sokan aggodalmaskodnak a tekintetben is, hogy az étkezés nem lesz olcsóbb mintha otthon főznének. Ezzel szemben csak azt

hozom fel, hogy magában véve a fűtőanyag megtakarítás havonként 20 koronát tesz ki, ezenfelül még tekintetbe veendő a cseléd bére s. leszámitandó 20%, mint amennyivel a közös konyha olcsóbban fog mindent beszerezni. És amennyiben a közép osztály az orvosszerral, de szomorúan fogja később tapasztalni, hogy önmagának ellensége volt, midőn nem gondoskodott idejében melegségről.

Azoktól, kik azt állítják, hogy a közös konyhában főzendő ételnek korcsmai íze lesz, hogy a tagok felmelegített ételt fognak kapni, tisztelettel kértem: láttak-e már közös konyhát? Étekeztek-e már ottan? Tapasztalták-e, hogy az ételnek rossz íze volt?

Dámer Gyula.

A vízvezeték.

A szombati közgyűlés oly nagyfontosságú mozzanat városunk fejlődésében, hogy kár volna fölötte egy könnyen napirendre térnünk. Nemcsak az összeg óriás voltáról van szó, hanem arról is, hogy Szekeshevárvá megzúnik középkori város lenni. A szombati határozat letörli róla az elmaradottság, a falusi jelleg vastag himporát s a nagy csizmás, sáros lábú, poros kalapú, zsiros ködmenű régi módi bácsi helyett egy ifju lép át a küszöbön, frakkban, lakkbán, klakkban (talán azt is megemlíthetjük, hogy üres zsebekkel), a ki nagyuri otthonossággal néz körül, pödör egyet a német császáros bajuszán s azt mondja: itthon vagyok.

Igenis! az alapot letették s most már csak arra van szükség, hogy minél gyorsabban építsék rá. Hogy mennyire az alapnál vagyunk, kitérünk abból a miniséri leírásból, a melyet Andrássy Gyula gróf belügyminiszter legutóbb Zsombolya községnek küldött. Nyolcezer lakossal bír ez a zsiros alföldi magyar parasztváros és legutóbb azt határozta, hogy bevezeteti falai közé a villamvilágítást. A határozat a közgyűlésen vígan keresztül is ment, de a fórumokon, a hivatalos lajtorján megakadt. Andrássy Gyula gróf belügyminiszter elé kerülve ugyanis a dolog, a jó zombolyaiak azt a leiratot kapták, hogy

a miniszter csak akkor enged meg a villamvilágítás bevezetését, ha a zombolyaiak először a modern haladás ábréjén; a vízvezetéköt tül lesznek. Tessék először fundamentumot csinálni, aztán építhetnek rája akár hatemeletes palotát. Helyes!

Egyébiránt elég huszárosan a fejünkbe verte ezt a mi elnökö főispánunk is. Kívágta stentori hangon oly deklamációval; a mi egy-két szólnokot kivéve (azok okvetlenül megbetegedtek volna, ha az a dikció a gyomrukban reked) a nagy általánosságban bennszórtotta a szót — mondom kívágta, hogy a ki a vízvezetéköt nem akarja, az nemcsak hogy nem modern ember, hanem egyenesen ellensége a város haladásának s egy szerűen meg akarja károsítani polgártársait. Hiszen a vízvezeték jövedelmi forrás és nekünk azért kell a folyton emelkedő pótdadó nyugéval, meg a kamatozatlanág meddőségével nyávalyognunk, mert alig van csak egyetlen olyan forrásunk, a melynek a gyümölcsöt is láthatnók.

Ha a vízvezeték meglesz — mondotta a főispán — akkor aztán mehetünk tovább. Akkor beszélhetünk kövezésről, fűtásról, modern intézmények, paloták, kulturális gócpontok létesítéséről. Addig azonban lapítsunk.

Mondhatom, nagyszerű volt a főispán beszédének hatása. Mi, a kik lelkesedünk az eszméért, valóságos forrtunk a lelkesedés izzó hevében. Mintha hájjal kengettek volna bennünket. Szerettünk volna fölnevetni, meg tapsolni, ujjongani, de féltünk, hogy hátha egy szó elszalajtunk, de meg a mi derék főispánunk ugy benne volt a svungban, hogy aligha lett volna tanácsos valamit, vagy valakit az utjába tenni.

Volt is a végén taps, éljenzések, csak egy zúgott bele a város ház kis nagyterme.

— Ilyen főispán kell nekünk! a kinek nemcsak eszmei vannak, hanem egy hadvezér bátorsága is, még pedig egy olyan hadvezér, a ki maga kapja a zászlót a kezébe s tüzes paripáján maga lovagol bele a képzelt ellenség tömegében: — Utánam!

— Előre!

A hatás nagyszerű volt.

— Szavaztunk! ez volt az általános óhaj.

Pedig még egy igen okos beszédet is meg kellett hallgatni. Pászár István kir. mérnökét, a ki — ugy látszik — Farkas Kálmán mellett a munka oroszlanrészét végezte. Okos arcu szimpatikus vonása, szöke bajsú-szakalú fiatal ember — hiszen sokszor fogunk vele a közel jövőben találkozni — kellemes, lágy hangon kezdte az okos

sem ontott, azt válaszolta, hogy egyedül a ő vétkük, ha Contarinának mindenkitől elhagyatva kellett meghalnia s vétkükért vezekelnök kell. Ennélfogva az a szándéka, hogy ápolni fogja a pestis-betegeket. Contarinának elállott a lélekzete, de nem mert ellentmondani, mert Malgari ugy nézett reá, mint egy szent.

Azonnal hozzáálltak a kegyes munkához. A szegény betegeket legközelebbi rokonaik is magukra hagyták, a ragályától való féltelmükben s az elhagyottak kivonszollák magukat az utcára, hogy ott haljanak meg. Ezeknek az ápolására adta magát a mesebeli szépségű, ügyeskező Malgari. Többek között egy fiatal zenészt is ápoli, a ki messze éjszakról a művészet kedvéért jött Olaszországba. Szegény, szép, szeretetreméltó ifju volt, a ki folygyógyulván, halálosan beleszeretett szép ápolónőjébe, de nem valhatta meg neki, mert Malgari, sejtelmével bírva annak, hogy viszont fogná szeretni, nem ment el többé hozzá. Mikor a pestis megszűnt, Malgari gondolt a fiálembere, de nem látta többé soha.

A tanács nagy tiszteletben részesítette Malgarit, a doge még többet tett: a kezét kérte. Malgari ugyan semminemű hajlandóságot nem mutatott a doge iránt, de Contarinának az volt a véleménye, hogy ilyen kérést nem lehet visszautasítani. Malgari mégis kikoszorázta, de hozzátette, hogy talán meggondolná magát mégis, ha a doge ellátná kelengyével Velence szegény leányait s fölruházná a város összes koldusait; ha pedig a Campaniét, amelyet ki nem állhat, elhordatná a Márkus-térről, akkor minden bizonynyal számolhatna a kezére. A doge azt felelte, hogy az első két föltételt rögtön teljesíti, a harmadikat házasságuk harmadik évében. Malgari

elbushalta magát. Nem mondhattott többé nem-et, ugy érezte, hogy föl kell magát áldoznia a szerencsétlenekért.

Hogy az esküvőt kitolhassa, az utolsó pillanatban az a kívánsága támadt, hogy Sira szigetén töljék meg. A doge beleegyezett s egy gyönyörű augusztusi napon utra kelték a köztársaság két hajóján, jó barátok, rokonok, szolgaszemélyzet kíséretében. Gyönyörű, holdvilágos éjszaka Malgari fölment a földéztetre friss levegőt szivni és nézni a tengert. Egyszerre egy matröz pillantott meg, a ki mintha beszélni szeretett volna vele, csak nem mert megszólítani. Részevőden kérdezte tőle Malgari, hogy mit kíván, mire a matröz fölfedezte magát, hogy ő az a fiatal idegen, a ki Malgari Velencében ápoli.

Malgari zavarba jött; nem kérdezte tőle, miért van itt áruhában, az ifju csak annyit mondott, hogy Malgari hírtelen elmaradása bátorságát vette s végtelenül örül, hogy most kifejezheti háláját. A fiatal leány arcát először életében gyöngye pir lepte el. Másutt vette föl a beszéd fonálát s kérte az ifjut, beszéljen neki a hazáról. Es az ifju beszélt arról az országról, mely szegény ugyan, de mégis a legszebb kincsek birtokában van, mert ott virul a költészet és a zene. Ott énekel a nép télen a tűzhely körül, nyáron künn a réten és a zúgó tenger partján. Es elmondott Malgarinak verseket abból a csodálatos hőskölteményből, mely a nép ajkán él. Végül elbeszélte neki annak a dicsőséges agnak történetét, a ki költő és király volt egy személyben s a ki a saját dala anyira meghatott, hogy könyei omlottak a tengerbe és ott gyöngyökké lettek. Malgari háttal fordult a holdvilágnak, mely tele fényvel sütött az idegen arcába. Tágra nyitott szemmel hallgatta az elbeszélést, jéghideg kezét

összekulcsolva keblén, mely szinte szétrepedt a fájdalomtól.

— Ah, susogta Malgari, miért nem ismeretek előbb?

De megbánta, a mit mondott s tekintetét megint a tengerre függesztette. S nemsokára jöttek csillogó habok, rajtuk a vizitündérek szöke és barna fejcskéi. Malgari ugy vélte, hogy régi ismerősét látja az egyik tündér megfordult és fölnevetett a hajóra. Mintha valami ihlet szállta volna meg, így szólt az ifjuhoz:

— Énekelj el nekem a költő aggyastán hősi dalát.

Az ifju elhozta hangszerét, egy olasz hegedűt. Játszott és énekelt a hazafi, a szerelmes, a művész egész ihletével. A delfinek elragadtatva követték a hajót, tengerészek, tisztek, urak, szolgák mind a földéztetre siettek, élvezni a fölséges hangokat. Mikor a művész észrevette őket, félbeszakította a játékot s el akart bucsuzni Malgaritól. De csak egy könyvtől ázott zsebkendő volt előtte.

Az ostoba népség azt hitte, hogy Malgari levette magát a tengerbe, mert nem akart a doge felesége lenni. Contarina meghalt a miatt való bánatában, hogy Malgari megint gyönggyé vált az adriai tenger fenekén. Mi azonban nem oszljuk ezt a balga és szomorú nézetet. Hogy csak egy könyvtől ázott zsebkendő maradt utána tudjuk, mert az a gyöngy éppen könnyekből és egy költő lelkéből volt összetéve. Értjük, mit jelentenek azok a szavak, melyeket a bánatos vizitünder mondott egykor Malgarinak: En a tengerből származom, te az égből.

beszédét, és oly meggyőzően, hogy vele szemben csak az igazság elleni tusakodás kereshetett kibúvó lyukakat. Elmondta az egész ügy történetét, okos meggyőző argumentálással elosztott minden kételyt, a mi még valakinek keserűséget okozhatott volna. Meg is éljenzünk meg is tapsoltuk oly lelkesen, hogy az a szerény ember csak akkor látta, hogy hiszen itt nemcsak az elméket győzte meg, hanem a szívekben is hódított.

A mi aztán következett, már csak küzdelem volt. Havránék József polgármesterről mindenki tudja, hogy mesteré a szónak, de a ki nemcsak tud, de szeret is, meg akar is beszélni. Szombáton azonban rosszkor állott fel. A hangulat olyan volt már, hogy minden városatyja első sorban annak örült, hogy bizottsági tag lehet és közreműködhetik a város haladásának előmozdításában s ráteheti a pecsétet Fehérvár kulturájának nemesi diplomájára.

— Szavazzunk! Meggyőzték már bennünket eléggé! hangzott újra és újra s szinte fölélegzett mindenki, mikor végre azt mondta a polgármester:

„...nem akarom tovább fárasztani a tek. közgyűlés türelmét.

— Helyes! helyes zúgott száz torokból az általános hangulat.

Pláne az ellenindítványozókat főmális vihar fogadta. Szegény jó Kégl bácsi, a takarékoskodás lelkes barátja valóságos vihart keltett, a melynek se vége, se hossza nem akart lenni. A jó öreg ur terrorizálásnak nevezte először a főispán beszédét, aztán pedig az ellene felébredt helytelenítő áramlatot. Pedig a fölött inkább lehetne ám vitatkozni, hogy nem nagyobb terrorizmus és abszolútizmus-e az, mikor valaki egyedül akarja uralni a helyzetet ott és véleményét a többire ráerőszakolni, a hol tudja, hogy a helyzettel mindenki tisztában van, hogy kilencven százalék ellene foglal állást és föltűlen bizonyossággal ellene is fog szavazni. Hiszen a szavazó képességében senkit nem háborgattak, legfeljebb az ellen zúgolódtak, a mit egy-két biz. tag kivételével senki sem akart.

Holly Géza dr. szavait megdöbbenés és káröröm fogadta. Előbbi a jóakarói, az utóbbi az ellenségei részéről. Antal József aztán megmagyarázta (most már harmadszor), hogy ő nem fél a vízhiánytól, mert saját tapasztalatából tudja, hogy abból a vízből 1600 marha ivott és mégse fogott ki soha.

Denikve a szavazás megtörtént. Hét földmives bizottsági tagon kívül (a kik ha tudták volna, hogy az állataik után nem adóztatják meg őket, bizonyára szintén megszavazták volna a javaslatot) csupán Holly Géza dr. és Kégl Miklós szavaztak a javaslat ellen.

Széchenyi Viktor gróf főispán büszke lehet a mult szombati sikerére!

Most már tudjuk, hogy van főispánunk a ki akár is, tud is cselekedni a város érdekében! Egyszertien: büszkék vagyunk Széchenyi Viktor gróf főispánra!

(Folytatjuk!)

UJDONSÁGOK.

— **A kongrua-javaslat elkészült.** Gróf Széchenyi Miklós megyés püspök elnökleme alatt folyó hó 22-én Budapesten bizottsági gyűlést tartottak Párvy Sándor szepesi, Radnay Farkas besztercebányai püspökök, továbbá Várady L. Árpád c. püspök miniszteri tanácsos és dr. Csernoch János preláthuskanonok. A bizottságnak feladata az volt, hogy a püspöki kar megbízásából kongrua és az azzal kapcsolatos kérdésekre vonatkozólag részletes javaslatot készítsen és a püspöki kar elé terjessze.

— **Egyházmegyei hírek.** A megyéspüspök Kovács János csákvári káplánt ideiglenesen nyugalmába helyezte. Kovács János megrendült egészségének helyreállítása céljából hosszabb tartózkodásra Davosba (Schweiz) a tüdőbetegek szanatóriumába utazik.

— **A Vörösmarty-Kaszinó.** Lapunk legutóbbi számában megemlékeztünk már a Vörösmarty-Kaszinó nagy lépéséről, a melyet a megvalósulás útján tett. Megvette ugyanis a 42.874 kor. kikialtási árért a régi postaépület lerombolása által nyert 560 LJ-ölnyi szabad területet. Vértessy József és Vigyázó Imre, mint a Kaszinó képviselői le is tették 5000 kor. bánatpénzt az egyik helybeli pénzintézetnél. Most természetesen csak az építés és berendezkedés munkája van hátra. A mint halljuk — a Kaszinó 400 ezer koronát óhajt az új Kaszinóba, illetőleg telekbe s az azon emelendő épületbe befektetni. Az épület tulajdonképpen nem csupán a Kaszinó céljait fogja szolgálni, hanem szálloda, vendéglő és kávéház is lesz. Találták is már vállalkozót Grósz Ödön — volt pincér, most egy pincér elhelyező intézet tulajdonosa Budapesten — személyében, a ki a befektetett összegnek 8-százalékát, vagyis 24 ezer korona évi bért ígért. Mivel azonban a Kaszinó maga a saját helyiségeiért 4000 koronát szándékozik fizetni, Grósz Ödönre évi 20 ezer korona esnék. A helyiség földszinti részének egyik felében vendéglő, a másikkban kávéház lesz, az első emeleten a pazar berendezésű Kaszinó foglal helyet, míg a második emeleten szálló helyiségek lesznek. A tervek — a mint halljuk — legalább nagyjából — készen is vannak már. Az egész intézmény mögött, mint annak kezdeményezője, az energiátianságból kiemelkedő, továbbbivívője, patronusa természetesen — Széchenyi Viktor gróf, városunk és megyénk állás főispánja áll. Az egész intézmény az ő s. jörförman egyedül az ő nevéhez fűződik.

— **Szép siker.** Örömmel halljuk a hirt, hogy Z. Bodola Lajos udvari tanácsos, a kir. József műegyetem geodézia tanszékének professzora Fábrián József, okleveles mérnököt, városunk szülöttét maga mellé tanársegédnek meghitta. Fábrián József a helybeli főreáliskolában végezte tanulmányait s egyike volt az intézet legkiválóbb legszorgalmasabb és legtehetségesebb növendékeinek, akire az intézet mindig szeretettel és büszkén tekint. De nemcsak mint kitűnő tanuló, hanem mint derék, jellemes, különösen mély és igaz vallásossága ifjú a legkiválóbbak közé tartozik. Igazi példája volt annak: mint foglal helyet ép testben az ép lélek. S amiben itt kitűnt azt folytatta tovább a budapesti egyetemen. Valóságos, buzgó lelke, kiváló tehetsége és szorgalma továbbra is kiemelték őt a köznap sekélyes lelkek sorából. Közben több okos és alapos cikket írt a Fejérmegyei Naplónak is. Tanulmányait kitűnő eredménnyel végezte, a mult évben eleget tett önkéntesi kötelezettségének s most elérte azt, ami az ő pályája kezdetén a legszebb biztatás, a legkecsesetebb remény rá nézve is, ránk nézve is. Csak előre! Sic itur ad astra! Büszkék vagyunk Fábrián Józsefre!

— **A Dunántúli Dalosszövetség** a jövő pünkösdkor városunkban fog szerepelni s körülbelül 31 daloskör működik közre. A hangverseny az uhlanus kaszárnya lovaglótermében lesz, a hova 4—5000 ember fér bele. Az ünnepély egyik kiemelkedő része lesz a Szent István király szobor alapja javára rendezendő óriási hangverseny, a melyre több budapesti daloskör, közreműködését is várják.

— **Templomszentelés Budakalázon.** A mult vasárnap szentelte fel Budakalázon az újonnan épült román stílyú róm. kath. templomot dr. Prohászka Ottokár szefehérvári püspök ünnepélyesen. A püspököt a ki reggel érkezett Budakaláza

az állomáson. Almásy Sándor főszolgabíró fogadta. A fogadattásra összegyűlt pár ezer főnyi tömeg lelkes ovációkban részesítettek a népszerű püspököt. A templom felszentelése, fényes papi segédlet kíséretében folyt le. A nagy misét Prohászka püspök mondotta s az evangélium után német, majd magyar nyelven megragadó szentbeszédet tartott. A mise befejezte után a ker. szoc. diszasszóját áldotta meg a püspök s végül installálta az új plébánost Robl János személyében. Mise után a plébánián a küldöttségeket fogadta s ez alatt kérte magához Gavora és Hausner cégnél kiutaló főnökeit s legnagyobb meglepődését fejezte ki a teljes berendezés felett, mely műintézetükből került ki. Majd következett a disz. ebéd, mely a délutáni órákban kedélyes hangulatban ért véget.

— **Uj óvodó.** A tóvárosi óvoda új óvóelőjét vasárnap választották meg. A beadott 31 szavazatból Bruza Mariska 20, Szemlér Erzi 4, Leviszcsák Julia 4, Hesz Anna 2 és Kis Mariska 1 szavazatot kapott. A választás egy próbaévre történt.

— **A faiparosok szövetekezése.** A szövetekezés a kor jelszava és egyedül mentő gondolata egyre nagyobb tért hódít. Oda jutottunk, hogy az egyes ember arra sem képes, hogy létét fenntartsa, életét megmentse a teljes erővel és észrevétlenül ránk zúdult gazdasági válságokban. Ez a mentő gondolat eljutott a társadalom legmostohább gyermekei az iparosok közé is akik felértették egyre sürgetőbb horderejét és szövetségekbe állanak. Vasárnap a faiparosok, asztalosok, ácsok, bogárnok, kádárok gyűlekeztek össze értekezletre melynek az lett volna a célja, hogy a faiparosokba is plántálja bele a szövetség mentő gondolatát olyanképpen, hogy saját sorsuk és a faipar emelésére szövetekezést létesítsenek. A szövetekezést részvénytársaság lenne, melyben részvényes mindenki lehet. A vezető körök rokonszenvvel ígérték meg a támogatást. Mint halljuk, elnöknek Rauscher Béla dr. fölfelügyelőt akarják megnevezni. Az áldásos gondolat, a szövetekezést, mielőbb létesíteni fog. Eddig 30-an léptek a részvényesek közé.

— **A szünet hivatalosan csütörtökön kezdődik.** — **Az új téglagyár** ügye a szombati közgyűlésen elintéztést nyert. A törvényhatósági bizottság, természetesen, elfogadta a tanács előterjesztését. A téglagyár tehát a jövő év első felében megkezdni működését.

— **Felhívás.** A nehéz megélhetési viszonyok, a nagy drágaság, a cselekmizériák és főként a Nagybecskereken s más vidéki városokban létesült közöskönyhák áldásos működése többeget azon cél megvalósítására buzdított, hogy az Székesfehérvárról is felállítsanak. E terv megbeszélése végett f. hó 15-én értekezlet volt, hol alulírott felkérve az elnökségre, elnökletem alatt egy: özv. Székfi Ignác, Kálmán Lajosné, Mayerhofer Ferencné, Dámer Gyuláné urnok, dr. Borchert Jenő, Mattes Mihály, Szirbek József és Martzi Ferenc urakból álló előkészítő-bizottság küldetett ki a további intézkedések megtételére. Ennél fogva bizalommal félkértem mindazokat, kik a közöskönyha megvalósítása iránt érdeklődnek, illetve tagokul belépni óhajtanak, sziveskedjenek ezen szándékukat f. hó 30-ig nálam (Jókai-utca 10.) vagy az előadé, Dámer Gyula urnál (Megyeter G. sz.) írásbelileg bejelenteni. Szükséges, hogy ugyanígy jelentkezzenek azok is, kik a folyó hó 15-én megtartott értekezleten jelen voltak. Az írásbeli jelentkezéstől eltekinteni azért nem lehet, mert csak így állapítható meg pontosan a jelentkezők száma s csak így lesz módjában az előkészítő-bizottságnak meggyőződni arról, hogy a közöskönyha felállítható-e? A közös könyha nem lukullusi ebédeket, hanem kiváló minőségű, jó házi-életmezést óhajt nyújtani s minthogy az adagok nagysága s különösen azok ára a résztvevők számától függ, szükséges a jelentkezésnél azt is tudomásunkra adni, hogy a résztvevő hány adagot óhajt rendelni? Egy adag körülbelül három személyre lesz elegendő. Egy adagnál kevesebb nem adható, de egy egész adag mellé fél adagot is lehet rendelni. Egy adag ára 72 korona lesz. A felszerelési költségekre egyszer s mindenkorra adagonként 20 korona fizetendő. Tájékoztásul felenyíltom még, hogy ebédre hétköznapokon három, vasár- és ünnepnapokon négy tál, vacsorára pedig mindig egy tál étel lesz fizetve s kiszolgáltatva. Kacsai Izidor elnök.

A Szent László-harang. Már vagy 9 év óta áll halgatag a minye 4 mászás Szent László harang a főtemplom baloldali tornyában. Erőszava nem zúzdult imára s nem sirt, ha a temetőbe kísérték, ki a hantok közé nem pihenni léte fáradalmait. Megrepedve, porban, pókhálóban állott némán, hallgatag. Tegnap mégis megkönyörültek rajta a jó emberek. Levették a tornyából, hogy a nemes város, mint a templom kegyura megcsináltassa. Aztán teljesítse kedves, nemes hivatását imára hívni az élőket, temetőbe kísérni a halottakat.

Röviden regisztráljuk történetét: 1792-ben üntette Viasics apátkanonok, attól fogva szép pályafutást végzett. Sok imát kísért az égbe, sokakat hívott az Ur házába és sokakat kísért az utolsó utra. Egy kis pihenés után most újból megkezdte szép pályafutását.

Győzelem. Lichtneckert Lászlónak, városunk kiváló atlétajának újabb győzelméről értesülünk. Lichtneckert résztvevő a Budapesti Torna-Egylet vasárnap tartott versenyén a távolugrásával (6.28 m.) és diszkoszvetésével (32.5 m.) elnyerte a Darányi-díjat, illetőleg annak védőpajzsát. Ez értékes, művészi kivitelű, atletikai momentumot ábrázoló szobor. 3-szoros győzelemmel lehet csak megnyerni. Lichtneckert hozott azonfelül egy második díjat a magas ugrásból (170 cm.) s azonfelül az egyéni összetett versenyben két díjat nyert.

Osztrák kereskedők megadóztatása. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter rendeletét intézte a törvényhatóságokhoz, amelyben utasítja őket, hogy azokról az osztrák kereskedőkről, akik magyarországi vásárokat látogatnak, jegyzéket készítsenek, hogy a pénzügyvizsgálóságok ezeket a kereskedőket megadóztassák. Ez az intézkedés arra az osztrák rendeletre vezethető vissza, amely a magyar kereskedőket, akik osztrák városokra járnak, iparengedély váltására kötelezi és jövedelmi adó fizetésére kötelezi őket.

Halálhírek. Kárnik Vilmosné szept. 22-én 50 éves korában elhunyt, kiben Kárnik József dr. édesanyját gyászolja. Temetése ma délután 3 órakor volt.

Szüreti mulatság. Az Iparos-kör vasárnap délután szüreti mulatságot rendezett a Polgári Löveldeben. A mulatság pompásan sikerült. A publikum jól mulatott. A sikerből a Polgári Dalkör is alaposan kivette részét. Kifogástalanul előadott énekszámait rászolgálták a tapsra.

A választásról. A múlt évi váli képviselőválasztás végeztével hazafelé tartottuk a jókedvű, ptyókos fejű választók. Szólt a nóta, patogott az ostor, robogtak a kocskák a fekete éjszakában. A sósokuti Abel Ferenc kocsjá volt különösen hangos; Abel Ferenc elnehezült fejével négatta a lovakat a hosszú kocsisorban. A lovak megugrottak s a kocsi fenekétől felfordult. Egész tartalma, 7 ember vágódott ki belőle s kinek lába, kinek keze törött ki. A leg súlyosabb sérülései Abel Károly és Kuzel Jánosnak voltak. A szilaj kocskist ma ítélte el a törvény 120 korona pénzbüntetésre.

Sertésvágóhid. A múlt hetekben a pécsi vágóhidat tanulmányoztatta a nemes város. Most meg Marburgba utazott Széchenyi Viktor gróf főispán, Saára Gyula dr. orsz. gyűl. képviselő és Rauscher Béla DV. főfelügyelő. Ugyancsak sertés-vágóhid tanulmányozására. Hát lesz végre már vágóhidunk is!

Izgatásért. A DV. munkásai vasárnap délután összegyűlekeztek a Szűcs-vendéglőben, hogy gazdasági és politikai helyzetüket, bajjaikat négyülés keretében vitassák meg. A dolog rokonszenves és dicsőre méltó is lenne, ha nem a vörös csőcselék között s vörös lobogó alatt akarnának küzdeni a megérdemelt javak érdekében. Így azonban sokat veszít komolyságából a szép törekvés. Látuk ezt a vasárnapi négyülésből. Mert micsoda dolog az kérem, hogy még Rudas Sanyi, Bencsik Pista, Klein Károly, a handlák és fejn dávidok jó cimborái is beleütik az orrukat s szavalnak torokszakadástól szídván a koalíciót és mindent, mi nem épen szociáldemokrata. Rudas meg Fellner Béla, valami Pestől szalasztott elvtárs bajja is kerülének a szavalásért. Minthogy vesztettül izgattak, a rendőrség belekapaszkodott üstökükbe s megindította ellenük az eljárást. Még mindig nem volt elég nekik!

Betiltott négyülés. A szociáldemokraták f. hó 29-ére négyülési engedélyt kértek. A négyülés megtartásának lehetőségét azonban elvágta a főkapitány. Természetes dolog, hogy az elvtársak eljártak a kisdéj játekaikat, ugyszintén a négyülésesdit is, ha csak nem-okulnak a multból s a tisztesség útjára nem térnek.

Sikkasztó. A kajászószentpéteri csendőrszere távirat érkezett a következő tartalommal: „Stern Miksa érd. 24 éves izr. raktárnok a budapesti „Turul” részvénytársaság kárára 700 koronát sikkasztott. Valószínűleg Kajászószentpéterre szökött. Elfogandó. Középtermetű, vékony barna, fekete bajuszu, uri öltözött.” A kajászószentpéteri csendőrség üldözöbe vette.

Falurosza. A hír, hogy az abai Fridmann-féle korcsmában duhajkodnak, törnek-zuznak a legények, a csendőr őrzetető és a község érdemes birája elindult körültekinteni. A duhajkodó legény, Tóth Józsa a hivatalos apparatus láttára azonban nemhogy megszelídült volna, hanem a birónak rontott. Szerencse, hogy a csendőr idejében nyakonszipte s kilödította az udvarra. A nagy legényt azonfelül a törvény is igyekezett jó utra terelni, gyöngé 8 hónapokkával sújtván az okvetetlenkedőt.

Betörők. Stoffer Mihály móri vendéglős pincéjében betörők jártak. Hogy mást ne említsünk, husneműt és sört vittek magukkal. A csendőrök nyomoznak.

Fehérvári bicskások. Messze földön híres, nevezetes a „lehérvári bicska”. No meg a fehérvári bicskások. Soltat regéltünk már mi is róltuk, most újból szőjük a mese fonálát. A mult év november 13-án egy kompánia legény zavarta az éjszaka csendjét, ptyókos fővel tudván ki az ivóból. Mészáros István fogott csendre, nyugalomra intette őket, de nem fogott rajtuk a jó szó, sőt ékelen szitkozódással ellene fordultak. A rendőr újra tisztességre intette őket, s erre a duhajkodók megrámadtak. Mészáros rendőr a végszükségben kardot rántott és hadakozott, de a tulnyomó erő lefegyverezte. Fején, homlokán, arcan és vállán éjtettek súlyos sebeket. Vérbe fagyva eszméletlen állapotban hagyván egyik ellenfelüket s a másiknak, Nagy Györgynek estek. Ő vele is hasonlóan bántak el, s elmenekültek a sötét éjszakában. Mészáros egy hónapig volt lábadozó beteg, Nagy pedig 8 napig.

A duhaj legények, kiknek vezetője Rókus Nagy József és Csóri István volt, szombaton kerültek az igazságszolgáltató törvény elé számadás végett s beigazoltván a büntény, gonoszágukhoz mérten súlyosan lakoltak. Rókus Nagy József 2½ évi, Csóri István 2 évi fegyházat kapott. Cinkostársaik: Lencsés János, Nagy Józsefet és Szabó Imrét szintén elítélték. Lencsés és Nagy 8 hónapig, Szabó Imre 6 hónapig börtönt kapott. A vádlottak felebeztek. Az ügyész vizsgálati fogságot indítványozott, minthogy a székési-szandék nincs kizárva.

A korcsmában. A Berger-féle vendéglőben tegnap Máté József és Balog József összeakartak. Az eset egy régi adósság körül forog. Máté 6 koronával tartozott Balognak, de fizetni nem akart világért sem. Összeverekedtek s Máté vasbotja valósággal beszorkánytáncot járt az ellenfél koponyáján, amiért aztán a disputát a törvény fogja elintézni.

Tolvaj. Sindler Károly herceghalmi parasztlégyen Mandlina Jánostól ellopott egy 10 k. értékű lópokrócot. A menekülő ipse tegnap került a csendőrök irtalmatlan kezébe a székesfehérvári állomáson.

Csavargó — gyujtogató. Seregélyeshez tartozó Belmajor-pusztán nagy tűz volt a mult héten. Bálint Móríc bérlo szalmakazái estek a tűz áldozatául. A kár 6000 korona. A tűz okát sikerült kideríteni a csendőrségnek. Kitűnt, hogy a tüzet Vágner Ferenc pozsonyi csavargó okozta. A hűvös éj folyamán megphuzta magát az egyik kazalban s részeg fejével pipára gyujtott s mikor a kárt látta, elmenekült. Elfogták s már a dűtyi felé közeleg.

Rendőri hírek. Gulyás János kocsis részeg állapotban botrányt csinált az utcán, s ék-telen káromkodással urnőjének lakására rontott. Zavaros Aladár r. alkaptány 10 kor. (1 nap) pénzbüntetésre ítélte.

Szövetkezés és szocializmus.

II.

Mi indítja a nemzetközi szocialista pártot a fogyasztási szövetkezetek alakítására? A sok sztrájkrendezés meddősege. Az utóbbi három évben nálunk a munkaadók és munkások között különösen ipari téren — valóságos ostrom-állapot uralkodik. A bér-emelkedése utáni éhség egész iparágakat tett tönkre és a munkásság — bár sok szakmában győzelmesen — vitta a bérhárcot — azt látta, hogy a bértöbbletet a megélhetés drágulása nyeli el, sőt azt tul is haladja. Így jutottak a szövetkezeti eszméhez, mely által a bértöbbletet akarják megtartani, illetőleg az aránytalan drágulás ellen védekezni. A szervezkedő áruközvetítés ellen akarnak ök szervezkedni, a kartellek ellen, melyek a fogyasztó közönséget teljesen kiszolgáltatják a kereskedelmi önkényének. Ezzel szembeállítják a fogyasztó szövetkezeteket és később a termelő szövetkezeteket.

A munkásság ezentul az élelmiszerek közvetítését maga akarja intézni, de sürgősnek tartja a termelő szövetkezetek kiépítését, első sorban a sütődét és husvágót. A termelő szövetkezetek alakítását azzal indokolják a szocialisták, hogy külföldön ezek nagyon beváltak. Így Hamburgban a „Produktion” sütődjé 1905-ben 423,462 márka értékű kenyeret és süteményt, husfűstöldejé és hentesáru üzeme 411,978 márka értékű husarut termelt. Saját vágóhidján 1917 szeptést vágta le. Belgiumban a szövetkezeti sütődjé 9 fillérrel szállította le a kenyér árát. A baseli általános szövetkezet 1½ millió frank nyereséggel fejezte be a legutóbbi üzletét. Általában a külföldi példák lelkesítik a munkásokat.

A munkásság szövetkezeti szervezkedése mindenesetre haladást jelent. Nem említjük ezutal, hogy hányszor támadtak ránk, mert a szövetkezés érdekében dolgoztunk, hogy hányszor próbálták a szövetkezeti eszmét kicsinyíteni. Nekünk elégtételül szolgál az is, hogy végre ök is a szövetkezéshez jutottak. Ez lesz a szocialista párt első ténykedése, mikor a munkás helyzetén tényleg segít. A fogyasztó szövetkezetek nagyon alkalmasak arra, hogy a munkásság helyzetét, létküzdelmét megjavítsák, bérének értékét emeljék és olcsón jó élelmicikkhez juttassák. Ennek nagy szocialis értéke van. Ahhoz nem fér kételey, hogy a fogyasztószövetkezetek olcsóbb és jobb élelmicikket adhatnak, mint a közvetítő kiskereskedés, mely már nem elégszik meg a közvetítő díjjal, hanem hamisítások által tesz szert nyereségre. A dogmákhoz ragaszkodó szocialisták ezt károsnak mondják. Amit a munkás — hirdetik — az élet olcsóságán nyer, azt elveszti a bérek süllyedésén, mely az általános olcsóságot követni szokta. A szövetkezés hívei ezzel szemben a politikai és szakszervezeti erőre hivatkoznak, mely megvédi a bérek nagyságát, sőt új engedményeket csikar ki. Hiszen épen ez lesz a baj — válszolnak a dogmatikusok — a bérek emelkednek, az élet olcsó lesz, akkor mi lesz a Marx-féle elnyomorosodási elmélettel?

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenetek.

B. I. Helyben. Nagyon köszönjük szives jóakarátát, de a protestáns lelkészek kirohanásával — legalább a vezéreszmék helyén — nem óhajtunk foglalkozni. Tudomásul vettük, várnak s legfeljebb a kényszerítő körülmények hatása alatt fogunk rála beszélni. Többeket megkérdeztünk a legilletékesebb helyről is úgy hallottuk, hogy a F. N. cikko nagyon helyes volt s az állásfoglalás, a hangja mindenkit kicélgített. Egyébként — legyen meggyőződve, — hogy maguk a protestánsok, a biggadt, józan gondolkozású lelkészek, különösen pedig az intelligencia, a mely velünk együtt él és nagy súlyt fektet a tisztességes társadalom békéjére, maga is nagyon resteli, hogy lehetnek Magyarországon emberek, a kik magukat papoknak nevezik de a kiknek fogalmuk sincs a hetedik parancsról, nem egyebek, mint tögába öltözött földosztó jakabok, a mint maguk mondják: „Izraelnek Lévi nemzetsége”, a kiknek a kezében nem az Evangélium, hanem a Talmud van minden gyűlöletével a „gój” iránt, ártva gój alatt bennünket. Épen tegnap Budapesten győződöttünk meg róla, hogy maguk a protestánsok legjobban örülnének, ha a dolgot valahogyan vissza lehetne szippantani. De hát hiába! a lobát már kinn van. Azért mi csak hallgassunk a dologról.

nk. Tolán szíriktor! Akkor az ígért és körülbelül ismert tárcát is megkapom.